

● Fizik Nedir, Ne Değildir?

Fizik doğayı anlama uğraşdır. Fizik matematik değil, formül değil doğanın ta kendisidir! Kurallarını bilmediğin bir oyun-
dan keyif olmazsın ya hani, aynı şekilde doğanın kurallarını
anlamadan da olan bitenin kıymetini anlayamazsın. Fizik for-
müllerle dolu gibidir oysa teorilerinin hepsi bir düşünceden
ortaya çıkmıştır.

Tarihte bu kuralları nasıl anlamaya çalıştılar?

M.Ö ~ 500 - 0	Thales Pisagor Aristo Öklit Arşimet	• Madde Doğa Felsefesi
0-1000	Batlamyus Hypatia Harezmi İslamiyetin Altın Çağı İbni Heysem	• Optik (Işık)
1450-1570 ler	Kopernik Tycho Brache Kepler Gilbert Galileo	• Hareket (Gezegenler) DeneySEL düşünce
1600'ler	Hooke Huygens Halley Pascal Torricelli Newton	Klasik fizik
1700'ler	Bernoulli Lavoiser Sati Carnot James watt	• Basınç • Enerji • Isı Sıcaklık
1800'ler	Franklin Volta Ampere Faraday Ohm Hertz Galvani Young Orsted Kelvin Edison Maxwell	• Elektrik • Dalgalar
1900'ler	Röntgen Einstein Bohr Compton De Broglie Heisenberg Schrödinger Dünya Savaşları Uzay Savaşları	Modern Fizik
1960	SI (bilim konferansları)	
2025	Teknoloji ve Yapay Zeka Parçacık Fiziği Uzay	

Bilim evreni anlamamıza yarayan olguların bütünüdür. Bunu ortaokulda fen bilimi olarak gördük. Biyoloji canlılığı, canlılığın temeli olan hücreyi inceliyor. Peki hücre içinde ne oluyor? İşte burada kimya giriyor devreye. Kimya maddenin özünü inceliyor. Periyodik cetvel mesela, her şeyin en özünde bu-
radaki elementler var. Bunların kombinasyonu yeni mad-
deler oluşuyor.

Peki fizik?

Uzay, zaman, madde ve enerjiyi inceleyen, gözlem ve dene-
ye dayalı bilim dalıdır. Bilimin en temelidir.

Zaman nedir, madde olmayan şeyler var mı, elektrikli araba-
lar nasıl çalışıyor, nükleer enerji ne demek, insansız uçaklar,
kuantum bilgisayarları, ray üstünde giden Maglev trenlerinin
teknolojisi nedir, SpaceX neyi hedefliyor, marstan fotoğraf na-
sıl çekiliyor, uzaya istasyon kurmak ne demek?...

Fizik hayatın ta kendisi ve sen, zaten onu yaşıyorsun.

► Doğayı, etrafını bir kere sorguladıysan fizik için gerekli
zemini hazırlamışsındır. Bir öğrenme gerçekleşmesi için
soru lazım. İyi bir soru iyi cevabı da doğurur.

✓ Hayal gücü ✓ Düşünce ✓ Akıl yürütme ✓ Yorum

● Ölçme ve Birim Dönüşümleri Üzerine

Bir şey hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğunuz onu ne ka-
dar iyi ölçtüğünüzle alakalıdır.

● Temel Büyüklükler

	Sembol	SI birim sembolü	Ölçüm aleti
Kütle	m	kg	Eşit kollu terazi
Işık şiddeti	I	cd	Fotometre
Sıcaklık	T	K	Termometre
Akım şiddeti	i	A	Ampermetre
Madde mik- tarı	n	mol	—
Uzunluk	ℓ	m	Metre
Zaman	t	s	Kronometre

► Temel büyüklüklerin hepsi skalerdir.

Bir dolabın kütlesini düşünün ya da dünyanın, peki ya güneşin! Kara deliklerin kütlesi? Biraz da küçük kütlelere bakalım bir fil bir karıncanın kütlesini hayal etmeye çalışın. Bir atomun kütlesi yahut proton, elektron?

• Vektör Uygulamaları

El arabasını merdivende bir basamak yukarı çıkartacaksın. İter misin, çeker misin?

Vektörler: Sayı, birim ve yön ile ifade edilen niceliklerdir.

Kuvvet	F	N
Hız	ϑ	m/s
İvme	a	m/s ²
Yer değiştirme	Δx	m
Elektrik Alan	E	N/C
Manyetik Alan	B	Tesla
Momentum	P	kg· $\frac{m}{s}$

$$\rightarrow 10 \text{ N} \quad \leftarrow 4 \text{ N} =$$

$$\rightarrow 10 \text{ N} - \rightarrow 4 \text{ N} =$$

$$\rightarrow \vec{F} \quad \leftarrow \vec{F} =$$

$$\rightarrow 2\vec{P} \quad \leftarrow 3\vec{P} =$$

$$\begin{array}{c} \uparrow 10 \text{ m/s} \\ A \end{array} \quad \begin{array}{c} \downarrow 10 \text{ m/s} \\ B \end{array} =$$

$$\rightarrow 3\vec{F} \quad 4\vec{F} \leftarrow \rightarrow 3\vec{F}$$

$$\rightarrow 4\vec{F}$$

$$\begin{array}{c} \uparrow 3\vec{F} \\ \circ \\ \rightarrow 4\vec{F} \end{array}$$

• Hareket ve Daha Fazlası

Skaler

Alınan yol

Süre

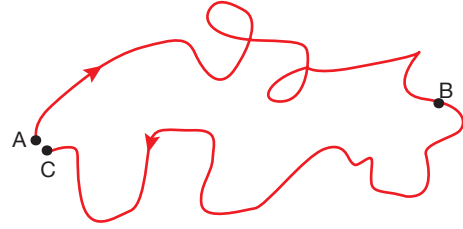
Vektörel

Yer değiştirme

Hız

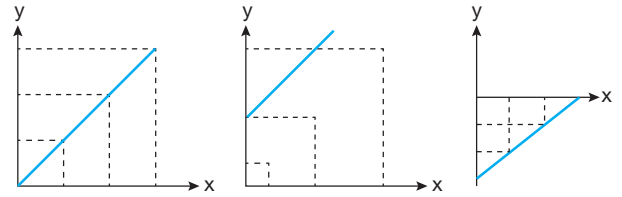
İvme

Yorumlayalım

A - B ve B - C arası yolun uzunluğu 100 m'dir.

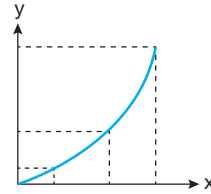
• Grafikler - Nicel İlişkileri Açıklama Yolu

Doğrusal ilişki türü

$$a = b \cdot c$$

$$y = \frac{k}{x}$$

$$y = \frac{k}{x^2}$$

Yorumlayalım

$$F = m \cdot a$$

$$d = \frac{m}{v}$$

$$E_K = \frac{1}{2} m \vartheta^2$$

$$V = iR$$

$$\vartheta = \lambda \cdot f$$

